

Koortslip

(herpessimplexinfectie)

Wat is een koortslip?

Een koortslip is een veel voorkomende besmettelijke aandoening die wordt veroorzaakt door een virus: het herpessimplexvirus.

De verschijnselen van een koortslip kunnen regelmatig terugkomen omdat het virus in het lichaam blijft.

Wat zijn de ziekteverschijnselen van een koortslip?

Bij een koortslip ontstaan blaasjes in of rond de mond en/of op de lippen. De eerste keer dat de blaasjes optreden kan er koorts ontstaan. De hele mond kan ontstoken zijn, waardoor eten en drinken pijnlijk wordt. De blaasjes kunnen opengaan, krijgen dan een korstje en drogen in. Na twee weken zijn de verschijnselen voorbij. De klachten kunnen op dezelfde plaats op de huid, lippen of in de mond terugkomen. Meestal is jeuk of een branderig gevoel het eerste signaal dat de klachten terugkomen.

Complicaties treden zelden op. De aandoening kan gevaarlijk zijn voor pasgeboren baby's. Raadpleeg de huisarts wanneer blaasjes ontstaan bij pasgeboren baby's en bij blaasjes op eczeemplekken.

Hoe kun je een koortslip krijgen en hoe kun je anderen besmetten?

Mensen kunnen elkaar besmetten. Het virus komt voor in het vocht van blaasjes op de huid of in de mond. Besmetting kan optreden door direct contact met het vocht uit de blaasjes, bijvoorbeeld door zoenen en door het gebruik van bestek, kopjes en lippenbalsem van iemand die besmet is.

Het virus kan via de handen en/of seksueel contact ook aan de geslachtsdelen komen en daar blaasjes veroorzaken (herpes genitalis). Wanneer een zwangere vrouw kort voor de bevalling een besmetting met het herpessimplexvirus aan de geslachtsdelen oploopt, kan de baby tijdens de geboorte besmet worden. Voor zwangeren die herpes genitalis gehad hebben of die in de laatste weken van de zwangerschap blaasjes aan de geslachtsdelen hebben is het belangrijk de verloskundige of dokter te informeren. Zij nemen extra maatregelen om de kans dat de baby tijdens de geboorte besmet raakt te verminderen.

Iemand is met name besmettelijk vanaf het moment dat de blaasjes ontstaan en openbarsten. De besmettelijkheid blijft bestaan totdat de blaasjes helemaal ingedroogd zijn of dat er een korstje op zit.

De tijd tussen een besmetting met het virus en het ontstaan van klachten (incubatietijd) is gemiddeld 4 dagen, maar kan variëren van twee tot twaalf dagen.

Wie kan een koortslip krijgen en wie loopt extra risico?

De meeste mensen die besmet zijn met het herpessimplexvirus hebben dat in hun kindertijd opgelopen. Pasgeboren baby's en mensen met een verminderde afweer lopen risico op een ernstiger verloop.

Hoe kan een koortslip worden voorkomen?

Inenting tegen de ziekte is niet mogelijk en er zijn geen geneesmiddelen om de ziekte te voorkomen. Vermijd direct contact met de blaasjes of het vocht uit de blaasjes van iemand die een koortslip heeft. De kans op besmetting wordt daardoor kleiner.

- Gebruik eigen bestek, kopjes en lippenbalsem.
- Dek de opengegane of opengekrabde blaasjes af. Was de handen goed na contact met de huid of blaasjes.
- Bij blaasjes op de lippen, mond of in het gezicht: niet zoenen en zeker geen baby's zoenen.

- Vraag een oppas of bezoekers met verschijnselen van een koortslip om niet te zoenen.

Is een koortslip te behandelen?

Behandeling met medicijnen tegen een koortslip (bijvoorbeeld in een crème) kan de klachten verlichten, al genezen ze de aandoening niet. Die middelen moeten dan wel bij de eerste verschijnselen of terugkerende verschijnselen worden gebruikt. Ze zijn echter niet geschikt voor gebruik tijdens de zwangerschap. Bij de apotheek (zonder recept) en drogist zijn ze verkrijgbaar. Ondanks het gebruik van de middelen kunnen de verschijnselen alsnog ontstaan en dan ben je besmettelijk voor anderen.

Het virus blijft in het lichaam. Daardoor kunnen de verschijnselen vaker optreden. Dat gebeurt vooral bij koorts, na veel zonlicht en bij een verminderde weerstand.

Kan iemand met een koortslip naar kindercentrum, school of werk?

Veel mensen dragen het virus bij zich, ook wanneer ze geen verschijnselen van een koortslip hebben. Daarom kunnen mensen met een koortslip, als ze zich goed voelen, gewoon naar werk, crèche, dagverblijf of school.

Wat doet de GGD?

Voor nadere informatie kunt u terecht bij de GGD, afdeling infectieziekten, 088-2299222.

Juni 2014

